

NASJONALBIBLIOTEKET		
Dato:	21.10.1997	
Ark.nr.	Sak-/dok.nr.	Saksbeh. NB/ CBG

FORTALE

Norske forfattere, forlag, tidsskriftutgivere og andre rettighetshavere og Nasjonalbiblioteket har som felles mål å gjøre litteratur og annet rettighetsbelagt materiale tilgjengelig, samt gi allmennheten innblikk i og kunnskap om mangfoldet i den norske kulturarven.

Som et ledd i nå dette målet, har Nasjonalbiblioteket og representanter for norske rettighetshavere blitt enige om å samarbeide om et pilotprosjekt der norske verk gjøres digitalt tilgjengelig over internett innenfor et nærmere avtalt emneområde – **nordområdene**. Gjennom dette prosjektet ønsker partene å høste erfaringer som kan danne grunnlag for fremtidige avtaler om digital formidling av norske rettighetsbelagte verk. For dette formål er det inngått

AVTALE

mellom **Nasjonalbiblioteket** (nedenfor kalt *Nasjonalbiblioteket*), på den ene siden, og, på den andre siden, organisasjonene **Den norske Forleggerforening, Den Norske Forfatterforening, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Norsk kritikerlag** og **Forvaltningsorganisasjonen LINO** på vegne av deres respektive medlemmer (nedenfor kalt *Rettighetsorganisasjonene*), vedr. pilotprosjekt om digital tilgjengeliggjøring av rettighetsbelagte, litterære verk.

1. Avtalens parter

1.1 Nasjonalbiblioteket er en offentlig institusjon underlagt Kultur- og kirkedepartementet. Nasjonalbibliotekets kjernevirksomhet er å samle inn, registrere, sikre og bevare allment tilgjengelig informasjon, i alle medier, slik at disse vitnemålene om norsk kultur og samfunnsliv blir bevart og gjort tilgjengelig for forskning og dokumentasjon, jf. *Lov om avleveringsplikt for allment tilgjengelege dokument* av 9. juni 1989, nr. 32 (Pliktavleveringsloven).

1.2 Rettighetsorganisasjonene består av foreninger som organiserer forlag og skribenter, og som ivaretar sine respektive medlemmers interesser på opphavsrettsområdet. Ved avtaleinngåelsen har rettighetsorganisasjonene følgende medlemstall:

Den norske Forleggerforening representerer 69 bok- og tidsskriftforlag.

Den Norske Forfatterforening representerer 523 skjønnlitterære forfattere; **Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening** representerer 5.175 medlemmer; **Norsk kritikerlag** representerer 317 medlemmer og **Forvaltningsorganisasjonen LINO** representerer 4.200 skribenter. Hensyntatt dobbeltmedlemskap m.m. representerer disse skribentorganisasjoner **6.190** individuelle medlemmer.

LINO har etter særskilt avtale med BONO, GRAFILL, Forbundet Frie Fotografer og Norges Fotografforbund fått fullmakt til å inngå avtale på vegne medlemmene i disse organisasjonene i pilotprosjektet.

2. Avtalens bakgrunn

2.1 Som ledd i arbeidet med sine primære oppgaver – sikring og bevaring av allment tilgjengelig materiale – har Nasjonalbiblioteket iverksatt et omfattende digitaliseringsprogram med det formål å overføre fra en analog til en digital plattform alle samlingene i biblioteket, inkl. rettighetsbelagte litterære verk, og lagre dem i bibliotekets digitale sikringsmagasin.

Nasjonalbibliotekets digitaliseringsprogram er forankret i *Lov om opphavsrett til åndsverk* av 12. mai 1961, nr 2 med tilhørende forskrifter.

I forlengelse av digitaliseringsprogrammet som er skissert i første ledd, ønsker Nasjonalbiblioteket, i samarbeid med Rettighetsorganisasjonene og uten å komme i konflikt med deres økonomiske og ideelle interesser, å gjøre digitalisert materiale tilgjengelig for allmennheten.

2.2 Rettighetsorganisasjonene arbeider for å øke utbredelsen og den kommersielle utnyttelsen av medlemmenes litterære prestasjoner – i analoge og/eller digitale formater, og ser at et samarbeid med Nasjonalbibliotekets planer kan bidra til å nå en slik målsetting.

2.3 På denne bakgrunn (jfr. pkt. 2.1. og 2.2 ovenfor) er partene enige om å samarbeide om et **pilotprosjekt** innenfor et nærmere avtalt emneområde – *nordområdene*. Målsettingen med pilotprosjektet er å høste erfaringer med teknologiske løsninger, lenkeproblematikk, avtalemekanismer, bruksmønster m.m. slik at dette kan danne grunnlag for eventuelle framtidige avtaler om digital formidling av rettighetsbelagt materiale.

Denne avtalen regulerer vilkårene for samarbeidet om pilotprosjektet. Med mindre det fremgår uttrykkelig, legger ikke avtalen føringer for et eventuelt senere samarbeid mellom partene.

2.4 Materialet som gjøres tilgjengelig gjennom pilotprosjektet og som denne avtalen omfatter (jf. Vedlegg 1), inkluderes i Nasjonalbibliotekets distribusjonsløsninger via nettstedet <http://www.nb.no>, og presenteres i omgivelser i det digitale rom som omfatter metadata, bibliografiske data, differensiert tilfang med hensyn til medier og alder, samt materiale med ulik opphavsrettslig status.

Nasjonalbiblioteket leder gjennomføringen av pilotprosjektet på grunnlag av egne ressurser.

3. Avtalens gjenstand – rettigheter og plikter

3.1 Det er Rettighetsorganisasjonene, ikke Nasjonalbiblioteket, som skal klarere rettigheter til de verk som omfattes av avtalen. På de vilkår som følger av denne avtalen, gir Rettighetsorganisasjonene på vegne av egne medlemmer Nasjonalbiblioteket en rett til å gjøre tilgjengelig for allmennheten verk som omfattes av denne avtalen. Uavklarte rettighetsforhold formidles til LINO.

3.2 Med *tilgjengeliggjøring* menes i denne avtalen å gjengi (på dataterminal) et verk i lavoppløselig digitalt bildeformat (f eks JPEG) slik at brukerne kan søke etter omslag, tittelside og innholdsfortegnelse, samt bla frem og tilbake enkeltside for enkeltside, lese på terminal og gjøre søk i teksten. Derimot gis ikke brukerne anledning til å laste ned eller kopiere rettighetsbelagt materiale til brukernes eget datautstyr. Nasjonalbiblioteket skal ikke legge til rette for at brukerne kan ta utskrift.

3.3 I den utstrekning Nasjonalbiblioteket ikke har hjemmel i lov eller forskrift til å digitalisere verk som omfattes av denne avtalen, gir Rettighetsorganisasjonene for egne medlemmers rettigheter samtykke til digitalisering.

3.4 De rettighetene som overdras i henhold til pkt. 3.1 – 3.3 ovenfor er *ikke-eksklusive*.

3.5 På Nasjonalbibliotekets nettsted (se pkt. 2.4 ovenfor) skal brukerne via lenker gis tilgang til aktører i bokbransjen, som ønsker det (bokhandler, nettbokhandler, forlag, leverandører av print-on-demand-løsninger og lignende). Rettighetsorganisasjonene forplikter seg til å bidra til at den eller de forannevnte nettsteder som det lenkes til, er åpne og ikke-diskriminerende overfor alle aktører i bransjen, slik at lenkingen ikke får en konkurransevridende effekt i markedet.

Likeledes etableres det på Nasjonalbibliotekets nettsted lenker til det norske biblioteknettverket, slik at brukere som ønsker det, kan låne relevant litteratur hos det lokale bibliotek.

3.6 Etter avtale med Rettighetsorganisasjonene kan Nasjonalbiblioteket stille til disposisjon digitale eksemplarer av de verk som omfattes av denne avtalen, når Rettighetsorganisasjonene – på vegne av et medlem til medlemmets eget bruk – ber om det. Rettighetsorganisasjonen/Medlemmet har ikke krav på å få til disposisjon annet eller mer enn det medlemmet selv har skapt eller har rettigheter til.

3.7 Partene dekker selv sine kostnader. Det økonomiske mellomværende partene imellom er uttømmende regulert i honorarbestemmelsene i pkt. 4 nedenfor.

3.8 En rettighetsorganisasjon kan i løpet av avtaleperioden trekke enkeltverk fra samarbeidet.

4. Kostnader og honorarvilkår

4.1 Nasjonalbiblioteket skal bære kostnadene for digitalisering av verk som omfattes av denne avtalen.

4.2 For rettighetene i henhold til pkt. 3.1 og 3.2 ovenfor betaler Nasjonalbiblioteket til Rettighetsorganisasjonene et engangshonorar som er avtalt til NOK 200.000.

4.3 Det avtalte honorar etter pkt. 4.2 ovenfor utbetales samlet til LINO ved inngåelsen av denne avtalen per 30 dager. Rettighetsorganisasjonene fordeler det mottatte honorar seg i mellom.

5. Evaluering

Partene møtes kvartalsvis i pilotperioden og ved periodens utløp for å utveksle erfaringer og vurdere en forlengelse og/eller utvidelse av samarbeidet. Nasjonalbiblioteket innhenter erfaringsdata som utveksles mellom partene.

6. Lojalitet

Partenes rettigheter og plikter etter denne avtalen skal utøves lojalt og på en slik måte at partenes interesser, blant annet slik de er beskrevet i punkt 2 ovenfor, blir ivaretatt.

7. Tvister

Oppstår det tvist mellom partene om gjennomføringen eller om fortolkningen av denne avtalen, skal man søke å løse uenigheten gjennom forhandlinger. Oppnås ikke enighet innen seks – 6 – uker etter at partene har bedt om forhandlinger, avgjøres tvisten mellom partene ved voldgift i henhold til tvistemålslovens kap. 32. Voldgiftsretten skal i så tilfelle bestå av en eller tre medlemmer hvor Sorenskriveren i Oslo tingrett oppnevner formann. Voldgiften skal finne sted i Oslo med mindre partene er enige om noe annet.

8. Avtalens varighet

Denne avtalen trer i kraft ved signering og varer til 30. september 2008 uten forutgående oppsigelse.

Ved avtalens opphør faller retten til digital tilgjengeliggjøring, som overdras etter denne avtalen, tilbake til rettighetshaverne, med mindre partene enes om å fortsette samarbeidet i forlenget og/eller utvidet form.

Denne avtalen er skrevet i seks – 6 – eksemplar, ett til hver av institusjonene som deltar i partsforholdet.

Oslo, 14. mars 2007

Nasjonalbiblioteket

Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening

Forvaltningsorganisasjonen LINO

Den Norske Forfatterforening

Den norske forleggerforening

Norsk kritikerlag